

ТРАДИЦІЇ ТА ІННОВАЦІЇ РОЗВИТКУ ПРИВАТНОГО ПРАВА В УКРАЇНІ: ОСВІТНІЙ ВИМІР

Матеріали XI Всеукраїнської
науково-практичної конференції

(м. Полтава, 8 червня 2022 року)

Полтава
2022

**Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»
Київський університет права НАН України
Львівський торговельно-економічний університет
Полтавський регіональний центр
підвищення кваліфікації**

ТРАДИЦІЇ ТА ІННОВАЦІЇ РОЗВИТКУ ПРИВАТНОГО ПРАВА В УКРАЇНІ: ОСВІТНІЙ ВИМІР

**Матеріали XI Всеукраїнської
науково-практичної конференції**

(м. Полтава, 8 червня 2022 року)

**Полтава
ПУЕТ
2022**

УДК 347(477):341.9]:37.016]](082)
Т65

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» заборонено

Редакційна колегія:

Г. В. Лаврик, д. ю. н., професор, завідувач кафедри правознавства Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»;

О. О. Кульчій, к. ю. н., доцент, доцент кафедри правознавства Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі».

Т65 **Традиції та інновації розвитку приватного права в Україні:** освітній вимір : матеріали XI Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Полтава, 8 червня 2022 року). – Полтава : ПУЕТ, 2022. – 118 с.

ISBN 978-966-184-430-7

У збірнику містяться матеріали наукових праць учених, студентів вищих навчальних закладів, присвячені відродженню приватного права в Україні в загальнотеоретичному, галузевому (цивільстичному) та педагогічному вимірах цього процесу.

Розраховано на студентів, аспірантів, викладачів, науковців, державних службовців і фахівців гуманітарного профілю.

УДК347(477):341.9]:37.016]](082)

*Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.*

ISBN 978-966-184-430-7

© Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і
торгівлі», 2022

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ПРИВАТНЕ ПРАВО В УКРАЇНІ: ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНІ ТА ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ

Короєд С. О. Тенденції впливу судової практики на розвиток приватного права в Україні	6
Лаврик Г. В. Запобігання владному свавілля (свавільності): виклад методологічних аспектів дослідження	9
Гладкий С. О. Жаргонізми: правові аспекти в українському контексті	12
Дір І. Ю. Поняття та основні елементи нормативної системи захисту громадянських прав людини в Україні у рамках Ради Європи за міжнародним правом	15
Козаченко А. І. Особливості кодифікації права України у першій половині XIX ст	17
Терела Г. В. Політико-правові детермінанти розвитку інституту нагляду і контролю за додержанням законодавства про працю в Україні	20
Мамедова А. Ф., Пархоменко М. М. Право на мирні зібрання: приватнотеоретична характеристика	24
Троян І. В. Правосвідомість громадян України як чинник демократичної трансформації українського суспільства	26

СЕКЦІЯ 2. РОЗВИТОК ПРИВАТНОГО ПРАВА В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ: ГАЛУЗЕВИЙ (ЦИВІЛІСТИЧНИЙ) РАКУРС

Котковський В. С. Особливості передачі та примусового відчуження приватного майна в умовах правового режиму воєнного стану	30
Деревянко Б. В. Потреба в легітимації операцій із криптовалютою під час воєнного стану	32
Дудченко О. С. Міжнародно-правове забезпечення трудової міграції	35
Волошина Я. Л. Медіація у захисті приватноправових інтересів	38
Брюховецька М. С. Медичне право у системі приватного права	41

Біланов О. С. Правові питання транснаціонального сурогатного материнства.....	43
Орел В. А. Використання юридичної аргументації Європейським судом з прав людини.....	46
Кропова А. С. Поняття «міжнародного інвестиційного права».....	49
Дуброва А. М. Захист приватного життя в міжнародному праві і національному законодавстві України.....	52
Кульчій О. О. Відшкодування шкоди, спричиненої державою, у міжнародному приватному праві.....	55
Сорокіна В. Д. Міжнародний досвід цивільно-правового регулювання деліктних зобов'язань.....	57
Кучеренко В. С. Використання електронного підпису громадянами України і юридичними особами України у договорі купівлі-продажу.....	60
Пашко С. М. Договірні-правова база співробітництва України та ЄС.....	64
Бойко В. Ю. Правова природа адміністративно-господарських санкцій.....	66

СЕКЦІЯ 3. ВЗАЄМОДІЯ ТА ВЗАЄМОПРОНИКНЕННЯ ПРИВАТНОГО ТА ПУБЛІЧНОГО ПРАВА. ПУБЛІЧНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО

Червякова О. В. Державне регулювання пам'ятко-охоронної діяльності та збереження культурної спадщини у взаємодії приватного та публічного права.....	70
Солдатенко О. В. Право на охорону здоров'я як поєднання приватного та публічного інтересів.....	74
Атаманюк О. А., Кротова О. Г., Боровиков О. В. Розвиток соціального партнерства та соціального діалогу як засобів попередження соціально-трудова конфліктів.....	76
Горбань О. В. Баланс приватного і публічного права: міждисциплінарний підхід до розв'язання проблеми.....	80
Білокінь Р. М. Актуальні питання процесуальної відповідальності в умовах реформування правоохоронної та судової системи.....	83

Запорожець А. В. Імпічмент глави держави як засіб правової охорони та захисту конституції України у сфері публічного права	92
Керпань А. М. Механізм взаємодії органів державної влади та органів місцевого самоврядування та його вдосконалення	95
Сахно І. І. Заборона політичних партій і об'єднань громадян в Україні та країнах-членах Європейського союзу	98
Осіпенко І. С. Щодо необхідності вдосконалення національного законодавства в сфері адміністративної процедури ..	104
Кобеляцький А. В. Європейські стандарти застосування люстрації (очищення влади): передумови формування та перспективи впровадження для України	107
СЕКЦІЯ 4. ВИВЧЕННЯ (ВИКЛАДАННЯ) ПРИВАТНОГО ПРАВА У ЗВО УКРАЇНИ	
Яремчук В. Д. Приватне право: традиції та реалії підходів до викладання в Україні.....	112
Гринь Н. О. Важливість знання англійської мови студентами-правниками	115

МЕДИЧНЕ ПРАВО У СИСТЕМІ ПРИВАТНОГО ПРАВА

*Брюховецька М. С., к.ю.н.,
кафедра правознавства, ПУЕТ*

Право та медицина мають суттєвий вплив на суспільні відносини та, на нашу думку, не можуть існувати без певного взаємозв'язку. Без існування медичного права, втрачається специфіка та суть відносин, що виникає між медичними працівниками та пацієнтами, а вирішення конфліктів між ними розглядаються як безкомпромісні.

О. В. Двірська наголошує на тому, що наука медичного права покликана забезпечувати можливість приймати ефективні принципово-важливі правові рішення, а також надавати цим рішенням необхідні юридичні властивості [1, с. 13].

Аналіз наукових підходів свідчить про поширеність думки про комплексний характер медичного права як галузі права. Разом з тим, науковці стверджують, що у зв'язку із фактичним включенням медицини до цивільного обігу, висновок про віднесення медичного права до підгалузі права соціального забезпечення втратив свою актуальність [2, с. 108].

Ідею визначення медичного права самостійною галуззю підтримує й В. Ю. Стеценко, який досліджує також його предмет, метод та систему. Під предметом медичного права, вчений розглядає суспільні відносини, що виникають у процесі здійснення медичної діяльності. Методами є імперативний та диспозитивний, а під системою варто розглядати складові елементи медичного права [3, с. 302].

Варто зауважити, що під широким поняттям медичної діяльності, варто вбачати діяльність, пов'язану з медичними процедурами, направленими на лікування та надання медичної допомоги. Разом з тим, медичне право також охоплює правовідносини, що виникають з приводу лікарських засобів та інших питань організації системи охорони здоров'я.

О. В. Губанова зазначає, що деякі науковці критично ставляться до визначення медичного права окремою галуззю права, натомість визначають його як комплексну галузь законодавства. Вчена виокремлює відносини, що входять до предмету медичного права на дві групи: ті, що виникають в результаті отримання медичної допомоги та ті, що виникають під час здійснення медичної діяльності. Вчена схиляється до визначення медичного права як самостійної, що утворилась на межі профілюючих галузей права [4, с. 105].

Л. Васечко аналізуючи етапи формування галузі права, зазначає, що виокремлення медичного права, як окремої галузі, є цілком

аргументованим, оскільки, наявні відповідні правові норми, що регулюють конкретну сферу відносин [5, с. 64].

Таку ж точку зору мають Ю. В. Вороненко та Я. Ф. Радиш, які доречно зазначають щодо існування широкого масиву підзаконних нормативно-правових актів у системі охорони здоров'я, що демонструє слабкість, невизначеність та нестабільність правового стану галузі. Така ситуація призводить до колізій та суперечностей норм один одному, тому вони стають складними у застосуванні та не ефективними. На думку вчених розробка та прийняття Медичного кодексу України і прийняття на його основі спеціальних законів є завершальною стадією формування галузі медичного права в системі права України [6].

На нашу думку, така пропозиція не втратила свою актуальність й на сьогодні. Оскільки медичне право – це сукупність норм, що стосуються прав та обов'язків медичних працівників та їхніх пацієнтів. На сьогодні, великий обсяг застарілих нормативно-правових актів, відсутність їх систематизації та ефективного механізму застосування викликає ряд перешкод на практиці під час реалізації прав як медичних працівників, так і пацієнтів.

Вивчення правової бази у сфері медицини та наукової доктрини дозволяє сформулювати висновки, що медичне право – є самостійною галуззю права, що регулює суспільні відносини, що виникли в результаті здійснення медичної діяльності, пов'язаної з наданням медичної допомоги та/ або лікування, а також інших послуг у сфері охорони здоров'я.

Список використаних джерел:

1. Двірська О. В. Медичне право як наука, галузь права та навчальна дисципліна: теоретико-правовий аспект. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Сер.: Юриспруденція. 2019. № 37. С. 13-17.
2. Клименко О. В. Історія виникнення медичного права. *Інвестиції: практика та досвід*. 2012. № 5. С. 107-109.
3. Стеценко В. Ю. Предмет, метод, система медичного права. *Медичне право України: проблеми становлення та розвитку. Матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції 19-20.04.2007*, м. Львів, С. 302-307.
4. Губанова О. В. Медичне право в системі права: погляд на проблему. *Форум права*. 2016. № 4. С. 101-106.
5. Васечко Л. О. Місце сучасного медичного права у системі права України. *Публічне право*. 2016. № 3. С. 60-65.

6. Вороненко Ю. В., Радиш Я. Ф. Медичне право в системі права України: стан і перспективи розвитку. *Український медичний часопис*. № 5. URL: <https://www.umj.com.ua/article/371/medichne-pravo-v-sistemi-prava-ukraini-stand-i-perspektivi-rozvitku>.

ПРАВОВІ ПИТАННЯ ТРАНСНАЦІОНАЛЬНОГО СУРОГАТНОГО МАТЕРИНСТВА

Біланов О. С.,

кафедра філософії та суспільних наук,

Полтавський державний медичний університет

Питання національних відмінностей у правовому регулюванні правовідносин сурогатного материнства спричиняло постійні обговорення серед міжнародної спільноти.

Транснаціональне сурогатне материнство визначається як певний процес, в якому сурогатне материнство відбувається в країні, відмінний від громадянства потенційних батьків.

Відсутність єдиної світової практики та наявність ряду суперечливих законів про сурогатне материнство між різними країнами призводять до плутанини у визначенні законних батьків дитини, невизнанням дітей у країнах, де репродуктивні технології заборонені законом, порядку та умов виконання договору сурогатного материнства.

З самого початку появи репродуктивних технологій інститут сурогатного материнства викликав дискусії серед науковців та юристів всіх країн. Більш того, навіть, термінологія, що застосовувалась у різних державах не співпадала у своєму значенні.

Так, наприклад, у Великобританії угоди, де сурогатна мати також є генетичною матір'ю дитини, були визначені як «часткове», «пряме» або «генетичне» сурогатне материнство, а угоди, де сурогат не є генетично пов'язаним з дитиною, називаються «повним», «приймаюче» або «гестаційне» сурогатне материнство. У Сполучених Штатах Америки (далі – США) сурогатне материнство спочатку означало домовленість, за якою потенційні батьки намагалися зачати за допомогою жіночої яйцеклітини. В результаті лікування шляхом запліднення «in vitro», з'явився ще один варіант сурогатного материнства, коли пара або особа працювали з жінкою, яка мала б генетично неспоріднений ембріон, який був переданий їй. У такому випадку сурогат сприяв лише виношуванню дитини [1].